

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут філології

Кафедра слов'янських мов

СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОКУЛЬТУРА

Освітня програма «Польська мова і література та англійська мова»

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №   від “_” ____ 2022 р.**

м. Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Соціокультура
Викладач (-і)	к.ф.н. Щербій Наталія Олегівна
Контактний телефон викладача	+380967481193
Е-mail викладача	natalia.shcherbii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	90 годин/3.0 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Консультації проводяться згідно з узгодженим графіком на навчальний семестр. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять, окрім того практикується залучення онлайн ресурсів за попередньою домовленістю.
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Соціокультура» складається з теоретичного та практичного курсу, в основу яких покладено опанування способів використання елементів культури та соціокультури в навчанні польської мови як іноземної; методів написання дидактичних матеріалів із залученням артефактів високої та популярної польської культури, історії, географії, літератури та ін. в такий спосіб, щоб студент чи учень познайомився, зрозумів та полюбив Польщу і поляків.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Курс має на меті озброїти майбутніх філологів-полоністів знаннями про:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) методи, що використовуються при вивченні польської культури серед іноземців в рамках дисципліни «Польська мова як іноземна»; 2) найважливіші пункти з історії, культури, історії, географії, музики, мистецтва, літератури, традицій Польщі та ін. <p>Завданнями цієї дисципліни є підготовка висококваліфікованого вчителя-полоніста, який здатний розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з організацією успішної польсько-української і українсько-польської комунікації, враховуючи міждисциплінарний характер навчально-виховного процесу.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Після успішного вивчення курсу «Соціокультура» студенти вмітимуть:</p> <ul style="list-style-type: none"> -виявляти стан і можливості поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища в загальноосвітніх та позашкільних закладах, залучаючи елементи культури та соціокультури; -характеризувати діалектні та соціальні різновиди польської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію. -застосовувати знання на практиці під час навчання польської мови як іноземної; -забезпечувати навчально-виховний процес навчально-методичною документацією, програмами, планами та інноваційними проектами, конспектами занять, дидактичними матеріалами з польської мови як іноземної з використанням елементів культури та соціокультури; - організація різних форм і способів навчальної, навчально-методичної, наукової, творчої та інших видів діяльності, використовуючи елементи культури і соціокультури; - здатність і готовність застосовувати технічні методи та засоби у навчально-виховній діяльності, зокрема використовувати елементи популярної культури (фільми, аудіозаписи, онлайн-платформи та програми тощо) на уроках польської мови. 	

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття				Загальна кількість годин	
Лекції				18	
семінарські заняття / <u>практичні</u> / лабораторні				20	
самостійна робота				52	
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий		
VIII	014.02 Середня освіта (мова і література польська)	4	Вибірковий		
Тематика курсу (лекції)					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Zagadnienia wstępne (2 godz.) zapoznanie słuchaczy z programem konwersatorium; orientacja co do różnic w typach lekcji wykorzystujących elementy literatury, kultury i wiedzy o Polsce: „lekcje o”; „lekcje z” „lekcje dzięki”; Orientacja w zakresie wiedzy o Polsce jaką dysponują cudzoziemcy; wiedza o Polsce, a stereotypy dotyczące Polski i Polaków; analiza istniejących podręczników jppo pod kątem prezentowanej w nich wiedzy o Polsce. Rola wiedzy o Polsce w	Лекція	1-27	опрацювати відповідні наукові джерела, год. 2		згідно з розкладом протягом навчального семестру

kształtowaniu się stosunku cudzoziemców do kraju, jego mieszkańców i do nauki naszego języka					
Тема 2. Mitologia i folklor: baśnie i legendy polskie, mity i symbole, powiedzenia i przysłowia, przesady, sztuka i muzyka ludowa, grupy etniczne i etnograficzne.	Лекція	1-27	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 3. Географія, історія і краєзнавство в пов'язанні з знаннями про культуру і літературу як матеріал лекції і роботи: а. символи державні (гімн, прапор, прапор, орел білий) б. огляд головних подій історичних з особливим урахуванням зв'язаних з ними творів мистецтва і архітектури; історія ХХ століття як чинник сприяє розумінню сучасної Польщі; в. головні об'єкти географічні, парки	Лекція/ практичне заняття	1-27	опрацювати відповідні наукові джерела, 6 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру

<p>narodowe, obszary szczególnej atrakcyjności turystycznej, rady dla osób oprowadzających wycieczki cudzoziemców – przykłady dzieł polskiego malarstwa pejzażowego.</p> <p>d. polityka i społeczeństwo; MNIEJSZOŚCI NARODOWE, POLONIA, emigracja polska, wyznania,</p> <p>e. znani Polacy, nobiliści, sylwetki wybitnych uczonych, artystów i pisarzy – językowa specyfika lekcji wykorzystujących biografie – kształtowanie poprawnego myślenia o przygotowaniu lekcji jpjo.</p>					
<p>Тема 4. Literatura piękna, jako źródło fabuł do kreowania materiałów rozwijających sprawność czytania; zajęcia warsztatowe; wybrane opowiadania B. Prusa w opracowaniach glottodydaktycznych</p>	<p>Лекція</p>	<p>1-27</p>	<p>опрацювати відповідні наукові джерела, 1 год.</p>		<p>згідно з розкладом протягом навчального семестру</p>

<p>; kształtowanie tekstów do czytania na poziomie B1-B2 ze wskazanych dzieł literackich.</p> <p>Przygotowanie do samodzielnego tworzenia tekstów z ćwiczeniami do swobodnego czytania.</p>					
<p>Тема 5. Muzyczne i plastyczne ilustracje lekcji języka polskiego jako obcego: gry z wykorzystaniem dzieł plastycznych i utworów muzycznych; pieśni i piosenki patriotyczne</p>	Лекція	1-27	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
<p>Тема 6. Przygotowanie cudzoziemców do odbioru polskiego filmu fabularnego: przebieg lekcji przygotowującej do odbioru treści filmu, ćwiczenia w tworzeniu materiałów poprzedzających projekcję, ćwiczenia w tworzeniu materiałów na lekcję omawiającą obejrzany film.</p>	Лекція	1-27	опрацювати відповідні наукові джерела, 1 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
<p>Тема 7: Kultura popularna jako materiał polonistycznego kształcenia cudzoziemców:</p> <p>Czy istnieje kanon polskiej kultury</p>	Лекція	1-27	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру

popularnej? - dyskusja;					
Тема 8. OBYCZAJE, REALIA, ZAGADNIENIA SOCJOKULTURO WE polska obyczajowość: polskie święta i sposoby ich obchodzenia, polski kalendarz świąt, święta oficjalne i prywatne; subgrupy; język młodzieży życie codzienne Polaków (kuchnia polska, rodzina, dowcipy).	Лекція	1-27	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
9. Підсумковий колоквіум	Усні відповіді	1-27, лекційний матеріал		Макс. 10 балів	
Тематика курсу (практичні заняття)					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Mitologia i folklor: baśnie i legendy polskie, mity i symbole, powiedzenia i przysłowia, przesady, sztuka i muzyka ludowa, grupy etniczne i etnograficzne.	Практичн е заняття	1-27	Вивчити напам'ять одну із народних пісень, 2год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 2. Symbole państwowe (hymn, godło, flaga, orzeł biały). Przegląd głównych wydarzeń historycznych ze	Практичн е заняття	1-27	Вивчити гімн Польщі напам'ять, історичний диктант 2 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру

szczególnym uwzględnieniem związanych z nimi dzieł sztuki i architektury; historia XX wieku jako czynnik ułatwiający rozumienie dzisiejszej Polski.					
Тема 3. Główne obiekty geograficzne, parki narodowe, obiekty zabytkowe, miejsca i obiekty kultowe, miejsca pamięci.	Практичне заняття	1-27	Підготувати мультимедійну презентацію про географічний об'єкт, 2 год.	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 4. Znani polscy politycy, partie polityczne, wybory, MNIEJSZOŚCI NARODOWE, POLONIA, emigracja polska, wyznania.	Практичне заняття	1-27	Escape-room 2 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 5. Znani Polacy, nobiliści, postacie historyczne, osoby reprezentujące świat nauki i kultury.	Практичне заняття	1-27	Приготувати презентацію на вибрану тему, 2 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 6. HISTORIA KULTURY POLSKIEJ (TW.RCY KULTURY, DZIEŁA, WYDARZENIA, INSTYTUCJE): literatura, sztuki piękne, muzyka, film, teatr, rozrywka, media.	Практичне заняття	1-27	Рецензія на фільм, театральну виставу чи виставку в музеї, 4 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 7. OBYCZAJE,	Практичне заняття /	1-27	Презентація звичаю, рецепта	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом

REALIA, ZAGADNIENIA SOCJOKULTURO WE polska obyczajowość: polskie święta i sposoby ich obchodzenia, polski kalendarz świąt, święta oficjalne i prywatne; subgrupy; język młodzieży, życie codzienne Polaków (kuchnia polska, rodzina, dowcipy).			вправи щодо теми «Język młodzieży, 2 год		навчального семестру
Тема 8. Kultura popularna jako materiał polonistycznego kształcenia cudzoziemców:	Практичн е заняття /		Przygotowanie lekcji z wykorzystanie m piosenki. Ćwiczenia komunikacyjne i testy z wykorzystanie m komiksu, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 9. Test	Контроль на робота	1-27	2 год	Макс. 10 б	Протягом навчального семестру
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною і ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи (див. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника). Загальні 100 балів включають: 30 балів за роботу на практичних заняттях, 20 балів за контрольну роботу, 40 балів за самостійну роботу (презентації) та 10 балів за колоквиум				
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань. Комплексна підсумкова робота охоплює такі завдання: 1) тестові завдання на знання теоретичного матеріалу; 2) відкриті запитання щодо опису історичних подій, відомих осіб культури; 3) аудіювання на знання польської культури популярної; 4) письмова коротка рецензія переглянутого фрагменту фільму.				
Практичні заняття	- перегляд фільмів, театральних вистав, репродукцій та виконання завдань до них;				

	<ul style="list-style-type: none"> - прослуховування польських пісень та виконання завдань до них; - написання коротких письмових робіт щодо переглянутих культурних об'єктів; - підготовка конспектів уроків з використанням елементів культури та соціокультури; - вивчення лексики субкультур, молоді, учнів; - інсценізація польських звичаїв та традицій та ін.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу - 50 балів.

7. Політика курсу

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до [Положення 1](#) і [Положення 2](#).

Згідно зі статтею 58 Закону України «Про вищу освіту», науково-педагогічні працівники ЗВО зобов'язані: забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні; дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у ЗВО, дотримуватися в освітньому процесі академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти; розвивати в осіб, які навчаються у ЗВО, самостійність, ініціативу, творчі здібності; дотримуватися законів України, статуту та Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагиату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf>)

8. Рекомендована література

Literatura podstawowa:

1. Ewa Lipińska, Anna Seretny, ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego. Wyd. Universitas, Kraków 2005;
2. Anna Butcher, Barbara Guziuk-Świca, A. Laskowska-Mańko, Bliżej Polski. Wiedza o Polsce i jej kulturze. Wyd. UMC-S, Lublin 2003;
3. Kultura w nauczaniu języka polskiego jako obcego. Stan obecny – programy nauczania – pomoce dydaktyczne, pod red. W. Miodunki, Kraków 2004.
4. Przemysław E. Gębal, Realia i kultura w nauczaniu polskiego jako obcego. [w:] Lipińska E., Seretny A. (red.) Z zagadnień dydaktyki języka polskiego jako obcego, Kraków 2006, ss. 205-242.
5. Kultura popularna w nauczaniu języka polskiego jako obcego. Materiały z konferencji naukowej, pod red. Piotra Garncarka i Piotra Kajaka. CJPiKPdC POLONICUM, Warszawa 2012
6. Grzegorz Rudziński, Rola polonisty w promocji języka i kultury polskiej jako zadanie interdyscyplinarne, [w:] Promocja języka i kultury polskiej w świecie, pod red. Jana Mazura. Lublin 1998, ss. 57-62.
7. Strona internetowa Instytutu Adama Mickiewicza: www.culture.pl
8. Kanon kultury w nauczaniu języka polskiego jako obcego. Materiały z konferencji naukowej, pod red. P. Garncarka i in. CJPiKPdC POLONICUM, Warszawa 2010;
9. Waldemar Martyniuk, A1 – elementarny poziom zaawansowania w języku polskim jako obcym. Kraków 2004;
10. Iwona Janowska, Planowanie lekcji języka polskiego. Podręcznik i poradnik dla nauczycieli języków obcych. Wyd. Universitas, 2010.
11. Achtełik A., Intersemiotyczność a nauczanie kultury polskiej, w: Mój warsztat metodyczny na początku XXI wieku. Materiały XI międzynarodowej konferencji naukowo-dydaktycznej, Wrocław 2002, s. 7-12.

12. Achtelek A., Z wybranych zagadnień kultury polskiej – uwagi na marginesie, w: Sztuka czy rzemiosło? Nauczyć Polski i polskiego, red. A. Achtelek, J. Tambor, Katowice 2007.
13. Dobesz U., Spacery po Wrocławiu. Materiały do popularyzacji wiedzy o kulturze polskiej dla cudzoziemców, w: Inne optyki. Nowe programy, nowe metody, nowe technologie w nauczaniu kultury polskiej i języka polskiego jako obcego, red. R. Cudak, J. Tambor, Katowice 2001, s. 400-405.
14. Garncarek P., Problem aktualizacji wiedzy o kulturze w nauczaniu języka polskiego jako obcego, w: Acta Universitatis Lodziensis. Kształcenie polonistyczne cudzoziemców, nr 10, Łódź 1998, 209-215.
15. Górecki M., Koziejca-Ruta D., Paprotna A., Elementy kultury języka w nauczaniu języka polskiego jako obcego na poziomie średnio zaawansowanym, w: Acta Universitatis Lodziensis. Kształcenie polonistyczne cudzoziemców, nr 10, Łódź 1998, 61-71.
16. Jelonkiewicz M., Kanon kulturowy i kompetencja socjokulturowa w opisie kompetencji językowej potrzeby certyfikacji znajomości języka polskiego jako obcego, w: Inne optyki..., s. 504- 507.

Literatura uzupełniająca:

17. Christian Parma, Wojciech Giełżyński, Polska. Wyd. Parma Press, Warszawa, Marki 2003.
18. Grzegorz Rudziński, Polska. Dziedzictwo narodowe. Wyd. Parma Press, Marki 2008.
19. Największe atrakcje turystyczne Polski. Interaktywny przewodnik. Wyd. Pascal, wyd. Bertelsmann Media Sp. z o.o. Warszawa 2007.
20. Koper S., Dzieje Polski i świata. Kalendarium. Warszawa 2006.
21. Fabjański P., Polska, najpiękniejsze miejsca: 23 parki narodowe. Poznań.
22. Kino po polsku (numer monograficzny), „Postscriptum” 2003, nr 1-2 (45-46).
23. Przykładowe testy dla poziomów B1, B2 i C2. Opracowanie zbiorowe. Warszawa 2003;
24. Dzieje kina polskiego, w: Kino ma 100 lat, red. J. Rek, E. Ostrowska, Łódź 1998, s. 185-263.
25. Wybór opowiadań do ćwiczenia preparacji tekstów, np.: Nowakowski Z., Przyladek dobrej nadziei. Wyd. Literackie, Kraków 1973.; Żuławski M., Opowieści mojej żony. Wyd. Literackie, Kraków 1975.
26. Kultura polska. Silva rerum, red. R. Cudak, J. Tambor, Katowice 2002.
27. Strony internetowe odnoszące się do poszczególnych zagadnień krajoznawczych, a szczególnie: www.krakow.pl ; www.lodz.naszemiasto.pl ; www.parkinarodowe.edu.pl ; www.zamki.pl ; www.kanon.pttk.pl

Викладач _____ Щербій Н.О.